

Факултет за машинство и грађевинарство у Краљеву
Универзитета у Крагујевцу
Број: 692/11
Краљево, 07.09.2023.године

На основу члана 102. став 12. Закона о високом образовању ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021 - др. закон), и чланова 67. и 129. Статута Факултета за машинство и грађевинарство у Краљеву (број 1125 од 06.12.2023. године – пречишћен текст) Наставно научно веће, на седници одржаној 07.09.2023 године, донело је

ПРАВИЛНИК О ПРАВИЛИМА СТУДИРАЊА НА ОСНОВНИМ И МАСТЕР АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о правилима студирања на основним и мастер академским студијама (у даљем тексту Правилник) ближе се уређује организација и извођење основних и мастер академских студија (у даљем тексту: студије), односно облици наставе, обезбеђивање услова за квалитетно извођење наставе, информисање студената о начину организовања и времену одржавања свих облика наставе, упис на студије, правила студирања, провера знања и оцењивање, напредовање студената, завршни, дипломски и мастер рад и друга питања у вези са наставом на Факултету за машинство и грађевинарство у Краљеву (у даљем тексту: Факултет).

Правила извођења студија по дуалном моделу, као и друга питања од значаја за реализацију студија по дауалном моделу, ближе се уређују посебним општим актом Факултета који доноси Наставно научно веће.

Члан 2.

Образовна делатност на Факултету организује се и остварује кроз академске студије на основу акредитованих студијских програма за стицање високог образовања а у складу са дозволом за рад, Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Крагујевцу (у даљем тексту Универзитет) и Статутом Факултета.

Члан 3 .

Студијски програм је скуп обавезних и изборних студијских подручја, односно предмета, са оквирним садржајем, чијим се савладавањем обезбеђују неопходна знања и вештине за стицање дипломе одговарајућег степена и врсте студија.

Члан 4.

Факултет остварује акредитоване студијске програме првог и другог степена у оквиру образовно-научног поља Техничко технолошке науке.

Члан 5.

Студијски програм реализује наставно особље кога чине наставници, истраживачи и сарадници.

Настава на предмету изводи се у складу са програмом предмета који је дефинисан акредитационом студијског програма.

За правилно и доследно спровођење наставе одговорни су предметни наставници, шефови катедри, продекан за наставу и декан.

II ОБИМ СТУДИЈА

Члан 6.

Сваки предмет из студијског програма или кратког програма студија исказује се бројем одговарајућих ЕСПБ бодова, а обим програма се изражава збиром ЕСПБ бодова.

Збир од 60 ЕСПБ бодова одговара просечном укупном ангажовању студента у обиму 40-часовне радне недеље током једне школске године.

Укупно ангажовање студента састоји се од активне наставе (предавања, вежбе, практикуми, семинари и др.), самосталног рада, колоквијума, испита, израде завршних радова, студентске праксе, добровољног рада у локалној заједници и других видова ангажовања.

Добровољни рад је рад студента без накнаде, који организује високошколска установа на пројектима од значаја за локалну заједницу који се вреднује у систему високог образовања.

Услове, начин организовања и вредновање добровољног рада уређује се општим актом Факултета који мора бити усклађен са Правилником о вредновању ваннаставних активности студената Универзитета у Крагујевцу који доноси Сенат Универзитета.

Члан 7.

На оба степена студија и на свим годинама, активна настава је заступљена са најмање 600 часова годишње или 20 часова недељно, осим на дуалном моделу студија где је активна настава заступљена са најмање 450 часова годишње просечно на нивоу целог студијског програма.

На оба степена студија по дуалном моделу и на свим годинама, учење кроз рад је заступљено са најмање 450 сати годишње просечно на нивоу целог студијског програма.

Студенти могу да буду оптерећени максимално са свим часовима највише са 900 (активна настава и остали часови) часова годишње или 30 часова недељно.

Задаци предвиђени за индивидуални рад студента (семинарски, домаћи, графички, пројекти и друго) морају бити равномерно распоређени у току семестра. Укупни обим ових задатака мора бити усаглашен са оптерећењем предвиђеним на предмету, сагласно броју ЕСПБ бодова.

Члан 8.

Укупни збир ЕСПБ бодова на нивоу године мора да износи 60 ЕСПБ.

Ради равномерности оптерећења студената број ЕСПБ бодова по семестрима мора бити 30 уз толеранцију од 20%.

Један ЕСПБ бод одговара 25 сати укупног рада студента на свим активностима везаним за савладавање градива укључујући и све облике провере знања а укупно оптерећење студента током године студија за остваривање 60 ЕСПБ бодова износи 1500 сати.

Број ЕСПБ бодова на појединачном предмету утврђује се на основу радног оптерећења студената у савлађивању одређеног предмета применом јединствене методологије Факултета за све студијске програме.

Расподела оптерећења студената по семестрима и предметима контролише се у процесу самовредновања наставног процеса.

III РЕЖИМ СТУДИЈА

3.1 Школска година

Члан 9.

Студијски програми на Факултету се остварују у току школске године која по правилу почиње **01. октобра** и траје 12 календарских месеци.

Настава се изводи у току школске године која је подељена на два семестра: јесењи и пролећни, од којих сваки траје 15 наставних недеља.

Почетак и крај јесењег и пролећног семестра, трајање летњег распуста, термини одржавања испитних рокова и њихово трајање, као и друга питања од значаја за одржавање наставе и испита, ближе се уређује Календаром рада који је саставни део Плана и програма реализације наставе на Факултету. Календар рада доноси Веће Факултета за сваку школску годину и пре почетка школске године Календар рада се објављује на интернет страници Факултета.

Настава се организује и изводи у седишту Факултета, односно у објектима наведеним у дозволи за рад. Факултет може да организује део наставе и ван седишта, ако се ради о настави из предмета чији карактер то захтева, а у складу са акредитацијом.

Факултет, одлуком Већа Факултета, може организовати и електронски (online) начин одржавања наставе, путем одговарајућих платформи, уз достављање детаљног упутства за њихово коришћење наставницима, сарадницима, као и студентима.

3.2 План и програм реализације наставе

Члан 10 .

Студије се реализују према плану и програму реализације наставе који, у складу са акредитационим документима, дозволом за рад и општим актом Факултета, доноси Веће Факултета.

Планом и програмом реализације наставе утврђују се:

- наставници и сарадници који ће изводити наставу према студијском програму;
- места извођења наставе;
- почетак и завршетак, као и временски распоред извођења наставе;
- облици наставе;
- начин полагања испита, испитни рокови и мерила испитивања;
- попис литературе за студије и полагање испита;
- могућност извођења наставе на страном језику;
- могућност извођења наставе на даљину;
- остале важне чињенице за уредно извођење наставе.

Препоручена литература за поједини испит мора бити усклађена с обимом студијског програма, на начин утврђен студијским програмом.

План и програм реализације наставе, заједно са годишњим календаром рада и календаром испита који чине његов саставни део, објављује се на интернет страници Факултета пре почетка наставе у јесењем семестру.

При утврђивању плана и програма реализације наставе мора се водити рачуна да се ускладе термини полагања колоквијума и испита, тако да два колоквијума или два испита из истог семестра не могу бити организовани у истом дану, о чему се стара продекан за наставу.

У оправданим разлозима промена плана реализације наставе може се обавити и током школске године. Промена плана реализације наставе објављује се на интернет страници Факултета.

3.3 План рада на предмету

Члан 11.

За сваки предмет предметни наставник утврђује план рада током семестра по недељама.

План рада укључује:

- основне податке о предмету: назив, година, фонд часова, број ЕСПБ бодова;
- предуслове за уписивање предмета;
- циљеве предмета;
- садржај и структуру предмета;
- план извођења наставе (предавања и вежбе) по недељама;
- обавезе студената;
- предиспитне обавезе студената и начин њиховог вредновања;
- број и оквирне термине одржавања колоквијума;
- карактер и садржај испита;
- начин оцењивања на предмету, структуру укупног броја поена и начин формирања оцене;
- уџбенике, односно обавезну и допунску литературу;
- имена наставника и сарадника ангажованих на предмету.

Предметни наставник је у обавези да план рада на предмету достави продекану за наставу најкасније 10 дана пре почетка наставе. Предметни наставник обавезан је да на првом часу наставе упозна студенте са основним подацима о предмету и са планом рада за текућу школску годину и да план рада учини јавно доступним.

Предметни наставник се стара о квалитету наставног процеса и оцењивања студената.

У случају спречености, повећаног оптерећења или неодговорног односа према обавезама из претходног става овог члана, Наставно научно веће (у даљем тексту Веће) на предлог надлежне катедре, продекана за наставу или декана може донети одлуку о замени предметног наставника.

Веће усваја извештај о реализацији наставе за текућу годину.

3.4 Организација студија

Члан 12.

Факултет се обавезује да студенту обезбеди потребне услове за савладавање студијског програма на који је уписан, да обезбеди квалитетно извођење наставе, вежби, консултација, полагања испита, благовремено информисање о начину организовања и времену одржавања свих облика наставе, као и да студенту обезбеди сва друга права која му припадају на основу Закона о високом образовању (у даљем тексту: Закон) и општих аката Универзитета и Факултета.

Служба за студентске послове доставља продекану за наставу званичан број уписаних студената на одговарајући студијски програм, студијски модул, односно изборни предмет, након окончања уписа.

Веће Факултета доноси одлуку да ли ће се у текућој школској години реализовати настава на конкретном студијском програму, студијском модулу или изборном предмету.

Члан 13.

Факултет је дужан да у складу са овим Правилником, на одговарајући начин, тачно и благовремено информише студенте о начину, времену и месту одржавања наставе, циљевима, методама и садржајима наставе, о садржајима, методама, критеријумима и мерилима испитивања, о начину обезбеђивања јавности на испиту и начину остваривања увида у резултате, као и о другим питањима од значаја за студенте.

Настава се изводи према утврђеним програмима предметима и њиховом распореду по годинама студија и по семестрима, броју часова предавања и вежби.

3.5 Распоред часова предавања и вежби

Члан 14.

Настава се организује и изводи према утврђеном распореду часова предавања и вежби.

Факултет је дужан да распоред часова предавања и вежби објави на огласним таблама и сајту Факултета најкасније 5 дана пре почетка наставе.

Распоред часова предавања и вежби садржи: назив студијског програма, студијску годину, назив предмета, време одржавања наставе (дан, сат), место одржавања наставе (амфитеатар, учионица, лабораторија), имена наставника и сарадника, и друге податке о настави који су потребни да би студент могао уредно похађати наставу и извршавати своје обавезе предвиђене студијским програмом.

Члан 15.

Наставници и сарадници су дужни да у току наставе, израде самосталних задатака и припреме за полагање испита помогну студентима континуираним организовањем консултација - минимално два пута недељно. Термини и време одржавања консултација треба да буду усклађени са распоредом наставних активности и истакнути испред одговарајућег кабинета или лабораторије и на порталу за е-учење.

Члан 16.

Промене распореда и плана рада у току наставе, по правилу није допуштена. Ако се укаже потреба за променом (због болести наставника или слично) продекан за наставу одређује замену, на предлог надлежне катедре.

IV ОБЛИЦИ НАСТАВЕ

Члан 17.

Облици остваривања наставе су:

- предавања;
- вежбе (аудиторне, самосталне и лабораторијске);
- израда и одбрана пројектних задатака, семинарских радова;

- тестови;
- домаћи задаци;
- сложени облици вежби;
- консултације;
- менторски рад;
- колоквијуми;
- стручна пракса;
- испити;
- научноистраживачки рад студената уз менторство наставника и сарадника;
- завршни рад.

Активна настава се остварује кроз предавања, вежбе, друге облике наставе и истраживачки рад.

4.1 Предавање

Члан 18.

Предавања су основни облик наставе на Факултету којим наставник упознаје студенте са теоријским поставкама и садржајем предмета на начин и у обиму утврђених студијским програмом. Предавања осликавају најновија сазнања у области коју предмет покрива. Предавања се посебно концентришу на градиво које није довољно обрађено у обавезној литератури за предмет, као и на градиво које је, према искуству, посебно тешко за студенте.

Предавања изводе наставници Факултета.

Факултет може на предлог Већа ангажовати предавача ван радног односа који има стечено високо образовање најмање мастер академских студија и који има неопходна знања и вештине у одговарајућој области и показује смисао за наставни рад, за извођење дела активне наставе на стручно апликативним предметима, укључујући предавања и вежбе, највише до трећине часова наставе на том предмету у току семестра.

Наставници других факултета, односно универзитета, могу изводити предавања на Факултету, под условима, на начин и по поступку прописаним Законом, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.

4.2 Менторски рад

Члан 19.

Менторски рад наставника може да се обавља са мањом групом студената (мање од 3 студената), уз сагласност декана на предлог одговарајуће катедре. Наставник упућује студенте на литературу неопходну за савлађивање програма образовања, прати њихов рад и уз редовне консултације помаже успешном савлађивању програма.

4.3 Вежбе

Члан 20.

Вежбе имају за циљ да се студентима учини приступачнијом материја одговарајућег предмета .

На вежбама се тумаче и разрађују извори сазнања и различита теоријска схватања, обрађују примери из праксе, дају одговори на питања студената и организују посете институцијама и привредним организацијама изван Факултета ради упознавања са праксом.

Вежбе се одржавају у виду аудиторних, лабораторијских и самосталних вежбања, консултација при изради пројектних задатака и семинарских радова, практичне наставе и слично, зависно од природе наставног предмета.

За садржај вежби је одговоран наставник - носилац предмета и сарадник који изводи вежбе.

Рад студената на вежбама и другим активностима у наставном процесу узима се у обзир при утврђивању оцене на испиту.

Члан 21.

На аудиторним вежбама показује се на типичним практичним проблемима и задацима, примена материје предмета која је изложена на предавањима, обрађују се методе решавања програмских садржаја из сваког предмета и слично. Аудиторне вежбе изводе наставници и сарадници у учионицама Факултета.

Члан 22.

На самосталним и лабораторијским (експерименталним) вежбама студенти добијају конкретне задатке из одређене области које сами решавају. Задатак може бити: проучавање проблема, графичко решавање, конструисање, обављање експерименталних мерења и испитивања и практичан рад уз помоћ лаборанта или сарадника.

Наставници, сарадници и лаборанти Факултета који руководе овим вежбама, помажу студентима у извођењу ових вежби, указују на специфичности појединих задатака и дају упутства за њихово правилно решавање.

Самосталне и лабораторијске вежбе обављају се у учионицама и лабораторијама, у обиму и са бројем часова који је предвиђен планом и програмом за поједине предмете.

4.4 Консултације

Члан 23.

Консултације су облик наставног рада који се по правилу одвијају у индивидуалном контакту наставника или сарадника и студента. Сврха консултација је да студентима омогући објашњење појединих, посебно сложених делова обухваћених програмом предмета, пружи помоћ при изради семинарских или других радова и шире информише студенте о темама из области која је обухваћена програмом предмета.

Наставник и сарадник мора заказати бар два сата консултација седмично. Наставници и сарадници морају обезбедити термине за консултације у два различита радна дана. Термини за консултације треба да буду усклађени са распоредом наставе и доступни студентима.

Време консултација објављује се испред одговарајућег кабинета или лабораторије и на порталу за е-учење. Један термин консултација може се заменити консултацијама помоћу електронске поште или на порталу за е-учење, при чему су наставници и сарадници обавезни да одговоре на сва постављена питања.

4.5 Колоквијуми

Члан 24.

Колоквијуми су облик провере знања у коме студенти самостално решавају одређене задатке и питања ради провере стечених знања и вештина из пређеног градива. Колоквијум није предиспитна обавеза већ део испита који се може понављати.

Градиво које се испитује на колоквијумима одговара до тада пређеном делу градива који представља логичну целину у оквиру наставног предмета.

Колоквијуми могу бити писмени, усмени, практични или комбиновани. Број поена постигнут на колоквијуму узима се у обзир при утврђивању оцене на испиту.

Број колоквијума се утврђује студијским програмом за сваки наставни предмет. Планом рада за наставни предмет, са којим се упознају студенти на почетку предавања, прецизирају се редовни и поправни термини одржавања колоквијума. Број термина поправних колоквијума одговара броју термина редовних колоквијума. Са термином редовних и поправних колоквијума наставник мора упознати студенте у првој недељи извођења наставе.

Резултати колоквијума објављују се на порталу за е-учење и достављају продекану за наставу најкасније 48 сати од термина одржавања колоквијума.

4.6 Испити

Члан 25.

После одслушаних предавања и испуњених предиспитних обавеза предвиђених студијским програмом, студент може приступити полагању испита.

Испит је завршни, обавезни вид провере знања из области обухваћене програмом наставног предмета.

На испитима се врши завршна провера знања студената из садржаја предмета, на начин и по поступку утврђеним општим актом Универзитета и Правилником о условима и начину полагања испита и оцењивању на испиту Факултета за машинство и грађевинарство у Краљеву.

4.7 СИР (студијски истраживачки рад)

Члан 26.

Студијско истраживачки рад има за циљ да студент примени основна, теоријско методолошка, научно-стручна и стручно-апликативна знања и методе при решавању проблема у оквиру одговарајуће научне области. У оквиру истраживачког рада студент изучава проблем, његову структуру и сложеност и на основу спроведених анализа изводи закључке о могућим методама решавања.

Циљ овог истраживања је анализа и примена постојећих искустава у решавању проблема у научним областима студијског програма.

4.8 Стручна пракса

Члан 27.

Стручна пракса је део наставног процеса током кога студенти стичу практична знања из области која је обухваћена студијским програмом кроз директан контакт и учешће у радном процесу. Уједно се тим обликом наставе врши провера практичне примене стечених знања и вештина из пређеног градива, под надзором стручног лица.

Услови, начин организовања и вредновање стручне праксе ближе се уређују Правилником о стручној пракси .

4.9 Групе за предавања и вежбе

Члан 28.

Предавања и вежбе се изводе по групама, а број студената по наставним групама формира се у складу са прописаним стандардом за акредитацију у зависности од тога у ком степену студија је студијски програм из којег се реализује настава.

Да би се држала предавања из изборног предмета потребно је да се пријави минимални број студената. Минимални број студената одређује Веће својом одлуком за текућу школску годину.

Распоред студената по групама објављује се на почетку семестра.

Студент не може променити групу без одобрења предметног наставника и сарадника.

4.10 Предиспитне обавезе

Члан 29.

Предиспитне обавезе су дефинисане студијским програмом и чине део процеса савладавања знања из области коју обухвата програм наставног предмета.

Предиспитне обавезе учествују са најмање 30 а највише 70 поена. Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити највише 100 поена.

Резултати постигнути у предиспитним активностима уписују се у индекс.

Члан 30.

Предиспитне обавезе су:

- редовно похађање предавања, вежби и сложених облика вежби,
- тестови,
- домаћи задаци;
- пројектни задаци,
- семинарски радови, и
- други облици предиспитних обавеза предвиђених програмом предмета.

Предиспитне обавезе из алинеје 1 представљају целину у оквиру одвијања наставног процеса и не могу се поновити до поновног одвијања наставног процеса.

Предиспитне обавезе из алинеја 2 до 5 морају се завршити до испитног рока.

Члан 31.

Студент је дужан да реализује предиспитне обавезе на време и на начин који је утврђен програмом предмета.

Број бодова остварен на предиспитним активностима признаје се при сваком полагању испита до почетка наставе тог предмета у наредној школској години.

Члан 32.

Редовно похађање часова предавања и вежби и активно учешће у свим облицима наставе вреднује се од 0 до 5 поена и прати на начин који утврђује предметни наставник.

Члан 33.

Израда пројектних задатака и семинарских радова представља специфичан облик вежбања у решавању конкретних стручних задатака и системској анализи и обради појединих делова програмских садржаја. Вежбе овог типа служе за увођење студената у самостално решавање практичних проблема и задатака струке. Истовремено њима се стичу знања и вештине за обављање високостручних послова.

Ове радове студенти израђују уз присуство и контролу наставника или сарадника, на часовима који су предвиђени студијским програмом. Преглед радова изводи се на часовима предвиђеним распоредом. Радове прегледају сарадници или наставници који оверавају исправност решења, проверавају самосталност израде, указују на недостатке, пружају помоћ и дају упутства за рад. Завршну оцену на радовима дају наставници или сарадници на основу провере радова и одбране истих од стране студената. Остварени резултати улазе у коначан збир поена са предиспитних активности.

Члан 34.

Семинарски радови су облик наставе у коме студенти обрађују одређене проблеме из пређеног градива и стичу знања из методологије обављања научноистраживачког рада у одређеној области.

Програмом наставног предмета могуће је предвидети највише два семинарска рада.

Израда и одбрана семинарског рада вреднује се са 20 поена.

Циљ семинарског рада је увођење студената у научноистраживачки рад.

Члан 35.

Пројектни задаци су облик наставе у коме студенти самостално обрађују одређене проблеме из пређеног градива и стичу знања из методологије обављања инжењерског рада у одређеној области.

Програмом наставног предмета могуће је предвидети највише два пројектна задатка.

Израда и одбрана пројектног задатка вреднује се са 20 поена.

Циљ пројектних задатака је увођење студената у инжењерски рад.

Члан 36.

Тестови представљају облик предиспитних обавеза у оквиру којих се током трајања активне наставе проверава знање студената.

Током семестра је могуће организовати највише 4 теста а сваки тест се вреднује са 10 поена.

Члан 37.

Домаћи задаци представљају облик предиспитних обавеза у оквиру којих студент самостално, ван трајања активне наставе, решава проблеме и задатке.

Могуће је предвидети највише 4 домаћа задатка а сваки домаћи задатак се вреднује са 5 поена.

Члан 38.

Сложени облици вежби су програмом предмета предвиђени облици лабораторијских, рачунарских или графичких вежби које се у случају да их студент успешно испуни вреднују се са:

- поједничне вежбе са најмање 5 поена;
- међусобно повезане вежбе које заједно чине целину вреднују се највише са 70 поена.

4.11 Стручне екскурзије

Члан 39.

Стручне екскурзије су дефинисане студијским програмом наставног предмета. Организује их предметни наставник по одобрењу продекана за наставу. План стручне екскурзије обавезно садржи: списак студената, начин организовања, начин обезбеђења и заштите и начин финансирања. Предлог термина извођења стручне екскурзије доставља се продекану за наставу пре почетка семестра у којем је планирано њено извођење а уврштава се у план рада за текући семестар након добијања сагласности од декана и продекана за наставу.

V СТУДЕНТИ

Члан 40.

Статус студента стиче се уписом на акредитовани студијски програм који организује Факултет.

Студент се уписује у *статусу студента који се финансира из буџета* (у даљем тексту: буџетски студент) или у *статусу студента који се сам финансира* (у даљем тексту: самофинансирајући студент).

Студент може бити финансиран из буџета само једанпут на истом степену студија.

5.1 Буџетски студент

Члан 41.

Статус буџетског студента има студент:

- уписан по конкурс за упис студената у прву годину студија у текућој школској години у оквиру одобреног броја буџетских места;
- који је у текућој школској години остварио 48 ЕСПБ бодова из уписаног студијског програма и који је рангиран у оквиру одобреног број места из буџета.

Студенти са инвалидитетом и студенти уписани по афирмативној мери који у текућој школској години остваре 36 ЕСПБ бодова имају право да се у наредној години финансирају из буџета.

Рангирање студената из става 1 алинеја 2 овог члана врши се у складу са општим актом Факултета.

Студент који у последњој години студија има статус студента који се финансира из буџета, задржава право да се финансира из буџета најдуже годину дана по истеку редовног трајања студија.

5.2 Самофинансирајући студент

Члан 42.

Статус самофинансирајућег студента има студент:

- уписан по конкурс за упис студената у прву годину студија у текућој школској години у оквиру одобреног броја самофинансирајућих места;
- који је у текућој школској години остварио 48 ЕСПБ бодова из уписаног студијског програма а који није рангиран у оквиру одобреног броја места из буџета;
- који у текућој школској години није остварио 48 ЕСПБ бодова;
- студент са инвалидитетом и студент уписан по афирмативној мери који у текућој школској години није остварио 36 ЕСПБ бодова;
- студент који студира уз рад.

5.3 Гостујући студент

Члан 43.

Гостујући студент је студент другог универзитета односно факултета који уписује делове студијског програма на Факултету у складу са уговором између Факултета и тог другог универзитета, односно факултета, о признавању ЕСПБ бодова.

Својство гостујућег студента траје најдуже једну школску годину, односно два семестра.

Права и обавезе гостујућег студента, начин покривања трошкова његовог студирања, могућност настављања студија на Факултету и друга питања уређују се уговором из става 1. овог члана.

Похађање наставе и положени испити гостујућег студента доказују се индексом, односно одговарајућом потврдом.

5.4 Студент који остварује део студијског програма на другој високошколској установи у земљи и иностранству – мобилност студената

Члан 44.

Студент Факултета може остварити део студијског програма на другој високошколској установи у земљи и иностранству ако је закључен уговор о учењу између Факултета и те друге високошколске установе. Уговором о учењу студент, Факултет и друга високошколска установа дефинишу одговарајуће предмете које студент планира да похађа и полаже, односно друге одговарајуће академске активности као што је истраживање и слично, које планира да оствари током периода мобилности.

Уговор о учењу је документ мобилности који је обавезан за студенте основних и мастер студија.

Мобилност студената Факултета (основна права и обавезе реализације, процедуре за признавање ЕСПБ бодова и слично) реализује се под условима и на начин који је дефинисан Правилником о реализацији и процедурама признавања мобилности студената и ЕСПБ бодова Универзитета у Крагујевцу

Члан 45.

По завршетку дела студијског програма на другом универзитету, односно факултету, студент наставља студије на Факултету и преноси ЕСПБ бодове за успешно положене и признате испите.

Признавањем испита признаје се и оцена коју је студент добио на испиту.

5.5 Студент са посебним потребама

Члан 46.

Факултет је дужан да студенте са посебним потребама равноправно укључи у наставно научни процес на Факултету.

Права студената из става 1. овог члана остварују се у складу са могућностима Факултета, прилагођавањем начина и метода извођења наставе, по посебном програму извођења наставе за студенте са посебним потребама, који доноси Веће факултета на почетку сваке школске године.

5.6 Студент уз рад

Члан 47.

Студент може студирати уз рад.

Под радом се подразумева рад на одређено или неодређено време, као и други облици рада у трајању дужем од 3 месеца, а којом приликом студент остварује зараду. Волонтерски и други облици ангажовања без надокнаде не могу бити услов за стицање статуса студирања уз рад.

Студент при упису школске године доказује свој радни статус достављањем копија уговора о радном ангажовању и прописаног обрасца за обавезно социјално осигурање (МА образац). Студент који студира уз рад дужан је да обавештава Факултет о свом радном статусу, односно свакој промени истог одмах, а најкасније приликом уписа наредне школске године.

Услови, плаћање и начин студирања уз рад подробније се утврђују уговором о студирању који закључује Факултет са студентом.

5.7 Упис студената

Члан 48.

У прву годину акредитованих студијских програма који се реализују на Факултету, могу се уписати кандидати под условима и на начин утврђен Законом, Конкурсом, општим актом Универзитета, Статутом Факултета и Правилником о упису студената на студијске програме првог и другог степена академских студија Факултета за машинство и грађевинарство у Краљеву.

Члан 49.

Студент друге високошколске установе у научно-образовном пољу техничко-технолошких и других сродних научних области, може наставити студије на Факултету.

Прелазак студента спроводи се на лични захтев, у року прописаном за упис године. Уз захтев, студент прилаже индекс, уверење о положеним испитима на одговарајућем студијском програму, потврду о броју стечених ЕСПБ бодова, програм студија и потврду о испису.

Декан Факултета, на предлог продекана за наставу и уз мишљење надлежне катедре, доноси одлуку да ли су претходно започете студије одговарајуће за упис на дати студијски програм. На предлог продекана за наставу или предметног наставника, декан доноси одлуку о признавању испита положених на другој високошколској установи. Положен испит на другој високошколској установи се признаје уколико је полагањем испита остварен одговарајући број

ЕСПБ бодова, по наставном програму који се не разликује или се у већем делу не разликује од наставног програма предмета овог Факултета односно не више од 30% у обиму.

Студент из става 1. овог члана уписује годину студија у зависности од броја признатих испита и ЕСПБ бодова.

Овај студент се може уписати у својству студента који се финансира из буџета ако је на установи са које прелази испунио услов за упис године на терет буџета и ако је после уписа студената Факултета на исту годину студија, остао непопуњен број студената који се финансирају на терет буџета.

Лица из става 1. овог члана могу остварити право на упис ако Факултет има просторне и друге услове.

5.8 Упис студената на модуле студијског програма

Члан 50.

При подношењу пријаве на конкурс за упис на студијски програм који садржи модуле кандидати се опредељују за један од понуђених модула. Приликом подношења документације за упис кандидат одређује приоритет уписа модула. Редослед (приоритет) модула одређује кандидат лично (модул под редним бројем 1, модул под редним бројем 2....).

Максималан број студената који могу да упишу модул је 15.

У случају већег броја пријављених кандидата за поједине модуле у односу на дефинисан максималан број студената, кандидати ће се рангирати за понуђене модуле у складу са општим актом Факултета.

Члан 51.

Студент има право да промени уписани модул уколико на том модулу има слободних места за упис.

Право из става 1. овог члана студент остварује на лични захтев, а на основу решења декана којим се утврђује разлика испита коју студент треба да положи приликом преласка са једног на други модул и број признатих испита и остварених ЕСПБ бодова.

VI ПРАВИЛА СТУДИЈА

Члан 52.

Студент који у текућој школској години оствари 48 ЕСПБ бодова има право да се у наредној школској години финансира из буџета, ако се рангира у оквиру укупног броја студената чије се студије финансирају из буџета, у складу са Законом и општим актом Факултета.

Студент који у последњој години студија има статус студента који се финансира из буџета, задржава право да се финансира из буџета најдуже годину дана по истеку редовног трајања студија.

Студенти са инвалидитетом и студенти уписани по афирмативној мери који у текућој школској години остваре 36 ЕСПБ имају право да се у наредној школској години финансирају из буџета.

Члан 53.

Студент који не оствари право да се у наредној школској години финансира из буџета наставља студије у статусу самофинансирајућег студента.

Студенти који су уписали последњу годину студија у статусу самофинансирајућег студента задржавају статус самофинансирања и у обновљеној последњој години студија.

Самофинансирајући студент стиче право на упис:

- друге године - ако је у току претходног школовања остварио укупно најмање 37 ЕСПБ;
- треће године - ако је у току претходног школовања остварио укупно најмање 74 ЕСПБ;
- четврте године - ако је у току претходног школовања остварио укупно најмање 111 ЕСПБ..

Самофинансирајући студент који не оствари довољан број ЕСПБ бодова за упис наредне године студија обнавља исту годину студија.

Члан 54.

При упису сваке школске године студент се опредељује за предмете из студијског програма при чему може уписати само оне предмете за које је стекао предуслов по студијском програму.

У првој школској години студија студент може пријавити само предмете те године уписаног студијског програма, а у наредним школским годинама може пријавити предмете претходне и наредних студијских година.

Студент је обавезан да при упису наредне године студија најпре пријави све неположене предмете из претходних година студија.

Студијским програмом се прописује који су предмети обавезни за одређену годину студија. При упису сваке школске године студент се опредељује за изборне предмете из студијског програма предвиђене за ту годину студија.

Студент који се финансира из буџета опредељује се за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 60 ЕСПБ а највише 78 ЕСПБ бодова осим ако му је до краја студијског програма остало мање од 60 ЕСПБ бодова. Ако студент пријави више од 60 ЕСПБ бодова, све бодове преко 60 ЕСПБ плаћа по цени бода утврђеној Ценовником школарина и услуга Факултета.

Студент који се сам финансира опредељује се у складу са студијским програмом за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 37 ЕСПБ а највише 78 ЕСПБ бодова осим ако му је до краја студијског програма остало мање од 37 ЕСПБ бодова.

Студент који студира уз рад при упису одговарајуће године студија опредељује се, у складу са студијским програмом, за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 30 а највише 78 ЕСПБ бодова, осим ако му је до краја студијског програма остало мање од 30 ЕСПБ бодова.

Све пријављене бодове самофинансирајући студент плаћа по цени бода утврђеној Ценовником школарина и услуга Факултета.

Полагањем испита студент стиче одређени број ЕСПБ бодова у складу са студијским програмом.

Студент који не положи испит из обавезног предмета до почетка наредне школске године, уписује исти предмет.

Студент који не положи изборни предмет, може поново уписати исти или се одредити за други изборни предмет.

Студијским програмом може се условити одређивање студента за одређени предмет претходно положеним испитима из једног или више предмета утврђених студијским програмом.

По истеку рокова за пријављивање предмета које студенти желе да упишу, формирају се спискови студената по предметима и објављују на сајту Факултета.

Члан 55.

У циљу бржег завршавања студија, успешним студентима, који су у току сваке школске године положили све испите уписане студијске године, са просеком преко 9,00, при упису одговарајуће студијске године, на основу одлуке декана, може се омогућити упис до 90 ЕСПБ. Ови студенти не сnose трошкове уписаних ЕСПБ бодова преко 60.

Члан 56.

У циљу ширег образовања студенту се при упису одговарајуће студијске године може дозволити да пријави највише два предмета - факултативни предмет (изборни предмет са уписаног студијског програма или предмет са другог студијског програма који се изводи на Факултету). Студент плаћа накнаду пропорционално броју ЕСПБ бодова које носе ти предмети. Факултативни предмети се наводе у додатку дипломе као додатна информација али се не рачунају у просечну оцену.

Успешни студент из претходног члана овог Правилника, ослобођа се плаћања накнаде.

Студент који у току године не положи факултативне предмете које је уписао, у наредној школској години може уписати исте или друге предмете за које се одредели у складу са претходним ставом.

Члан 57.

Студент Факултета који је започео основне студије према наставном плану и програму који је донет до ступања на снагу Закона о високом образовању или по раније акредитованом студијском програму има право да настави започете студије по студијском програму који је донет и акредитован у складу са Законом о високом образовању.

Право из става 1. овог члана остварује се на лични захтев студента, приликом уписа у наредну школску годину.

Студент може остварити право из претходних ставова овог члана само у години у којој Факултет организује и изводи одговарајући студијски програм по одредбама Закона о високом образовању.

VII ПРАВА И ОБАВЕЗЕ СТУДЕНАТА

Члан 58.

Студент има права и обавезе утврђене законом, Статутом Универзитета и општим актима Универзитета и Факултета.

Студент има право:

- на упис, квалитетно школовање и објективно оцењивање,
- на благовремено и тачно информисање о свим питањима која се односе на студије,
- на активно учествовање у доношењу одлука, у складу са законом,
- да буде упознат са правима, обавезама и дужностима на почетку школске године;
- да настава и испити буду организовани у складу са студијским програмом и распоредом наставе и испита;
- да користи библиотеку и друге услуге за студенте;
- на самоорганизовање и изражавање сопственог мишљења,
- на повластице, које произилазе из статуса студента,
- на подједнако квалитетне услове студија за све студенте,
- на различитост и заштиту од дискриминације,
- на поштовање личности, достојанства, части и угледа,
- да бира и да буде биран у студентски парламент и друге органе Факултета.

Студент је дужан да:

- присуствује предавањима и вежбама
- испуњава наставне и предиспитне обавезе,
- поштује опште акте установе,
- поштује права запослених и других студената на Факултету,
- чува имовину Факултета
- учествује у доношењу одлука у складу са законом.

Студент има право на жалбу, у складу са Статутом Факултета, уколико Факултет прекрши неку од обавеза из става 2. тачке од 1. до 3. овог члана.

Жалба се подноси декану Факултета у року од 8 дана од дана сазнања за повреду права.

Декан одлучује по жалби у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

Одлука по жалби је коначна.

VIII МИРОВАЊЕ ПРАВА И ОБАВЕЗА СТУДЕНАТА

Члан 59.

Студенту који је уписан у текућу школску годину се, на његов захтев, одобрава мировање права и обавеза, у случају:

- теже болести;
- упућивања на студентску стручну праксу у трајању од најмање шест месеци;
- одслужења и дослужења војног рока;
- неге властитог детета до годину дана живота;
- посебне неге која траје дуже од дететове прве године живота;
- одржавања трудноће;
- када има статус врхунског спортисте;

- због припрема за олимпијске игре, светско или европско првенство;
- уколико настане смртни случај у ужој породици;
- у другим случајевима у складу са законом.

Током одобреног мировања, студент не може да полаже испите или остварује предиспитене обавезе и друге обавезе из наставног процеса.

Студент који је био спречен да прати наставу, извршава предиспитне обавезе и да полаже испит због болести или одсуства због стручног усавршавања у трајању од најмање три месеца, може полагаати испит у складу са одлуком декана, на предлог продекана за наставу.

Члан 60.

Студент остварује право на мировање права и обавеза на његов лични захтев, уз који подноси и доказ о спречености да извршава своје обавезе.

Захтев из става 1. овог члана студент подноси, преко Студентске службе, продекану за наставу који на основу доказа процењује да ли постоји основ за мировање права и обавеза студента.

Захтев са документацијом која представља основ за мировање права и обавеза, мора се поднети у року од 15 дана од дана сазнања за околности које представљају основ за мировање, односно у најкраћем могућем року.

Мировање права и обавеза, на основу писаног захтева и приложене документације, на предлог продекана за наставу, одобрава декан Факултета.

IX ПРЕСТАНАК СТАТУСА СТУДЕНТА

Члан 61.

Статус студента престаје у случају:

- исписивања са студија,
- завршетка студија,
- неуписивања школске године,
- кад не заврши студије до истека рока, који се одређује у двоструком броју школских година потребних за реализацију студијског програма, осим у случају студија уз рад,
- изрицања дисциплинске мере искључења са студија на Факултету.

Студент који студира уз рад, студент са инвалидитетом, студент који је уписан на студије по афирмативној мери и студент који има статус категорисаног врхунског спортисте задржава статус студента до истека рока који се одређује у троструком броју школских година потребних за реализацију студијског програма.

У рок за завршетак студија не рачуна се време мировања права и обавеза студента које је одобрено студенту у складу са Законом, Статутом и овим Правилником.

Студенту се, на лични захтев, може продужити рок за завршетак студија из става 1. алинеја 4., најдуже до истека рока који се одређује у троструком броју школских година потребних за реализацију студијског програма, о чему одлуку доноси декан Факултета.

Студент коме је статус студента престао услед разлога из става 1. алинеје 1. и 3. овог члана има право да настави започете студије у статусу студента који се сâм финансира и нема право на промену статуса.

Поновни статус студента остварује се на лични захтев студента.

X ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ СТУДЕНАТА

Члан 62.

Студент одговара за повреду обавезе која је у време извршења била утврђена општим актом Факултета.

За тежу повреду обавезе студенту се може изрећи и мера искључења са студија на Факултету.

Дисциплински поступак не може се покренути по истеку три месеца од дана сазнања за повреду обавезе и учиниоца, а најкасније шест месеци од дана када је повреда учињена.

Правилником о дисциплинској одговорности студената Факултета утврђују се лакше и теже повреде обавеза студената, дисциплински органи и дисциплински поступак за утврђивање одговорности студената.

XI ПРОВЕРА ЗНАЊА И ОЦЕЊИВАЊЕ СТУДЕНАТА

Члан 63.

Успешност студента у савлађивању појединог предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима.

Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити највише 100 поена.

Студијским програмом утврђује се сразмера поена стечених у предиспитним обавезама и на испиту, при чему предиспитне обавезе учествују са најмање 30 а највише 70 поена.

Успех студента на испиту изражава се оценом од 5 (пет) до 10 (десет).

Члан 64.

Провера знања студента обавља се на испиту из сваког наставног предмета.

Испит је јединствен и полаже се усмено, писмено, односно практично што се утврђује студијским програмом сваког предмета.

Испит се полаже у седишту Факултета. Факултет може организовати полагање испита ван седишта, ако се ради о испиту из предмета чији карактер то захтева.

Студент полаже испит непосредно по окончању наставе из тог предмета, а најкасније до почетка наставе тог предмета у наредној школској години.

После три неуспела полагања истог испита или у случају сукоба интереса студент или наставник могу упутити захтев декану да се испит полаже пред комисијом.

Правилником о условима и начину полагања испита и оцењивању на испиту Факултета ближе се уређује начин полагања испита и оцењивање на испиту.

XII УПИС ВИШИХ ГОДИНА СТУДИЈА

Члан 65.

Упис више године студија се обавља подношењем уредно попуњеног индекса и уписног материјала Служби за студентска питања Факултета.

Упис студената у вишу годину студија почиње, по правилу од 15. септембра а завршава се десет дана по окончању задњег испитног рока у текућој школској години.

XIII ГУБИТАК ИЛИ ОШТЕЋЕЊЕ ИНДЕКСА

Члан 66.

Ако студент изгуби или оштети индекс, дужан је да поднесе захтев за издавање новог индекса.

Захтев, са доказом о оглашавању индекса неважећим у Службеном гласнику и потврдом о измиренем трошковима издавања новог индекса, подноси се Студентској служби Факултета.

У случају оштећења индекса, уз захтев се прилаже и оштећени индекс.

Факултет издаје нови индекс, после проглашења оригинала неважећим, са назнаком да се ради о новој јавној исправи која је издата после проглашења оригинала неважећим.

XIV ЗАВРШНИ РАД НА ОСНОВНИМ И МАСТЕР СТУДИЈАМА

Члан 67.

Завршни рад је обавезан на свим нивоима студија и свим студијским програмима.

Основне академске студије у трајању од 3 године (180 ЕСПБ бодова) или 4 године (240 ЕСПБ бодова) завршавају се полагањем свих предвиђених испита и довршавањем осталих студијских обавеза, као и изразом и јавном одбраном завршног односно дипломског рада, у складу са студијским програмом.

Мастер академске студије завршавају се полагањем свих предвиђених испита и довршавањем осталих студијских обавеза, изразом и одбраном мастер рада у складу са студијским програмом.

Број бодова којим се исказује завршни, дипломски или мастер рад улази у укупан број бодова потребних за завршетак студија.

Члан 68.

Завршни, дипломски и мастер рад су самостални радови студента, а сврха им је провера оспособљености кандидата за самостално коришћење и примену знања стечених током студија у пракси или научноистраживачком раду.

Завршни, дипломски и мастер испит се састоји из два дела:

- 1) истраживања која су у директној вези са реализацијом завршног рада;
- 2) израде завршног, дипломског и мастер рада и јавне усмене одбране.

Члан 69.

Одбрана завршног, дипломског и мастер рада је јавна.

Начин и поступак припреме, израде и одбране завршног, дипломског односно мастер рада уређује се општим актом Факултета.

XV ПРОСЕЧНА ОЦЕНА ТОКОМ СТУДИЈА

Члан 70.

Просечна оцена током студија (ПОС) рачуна се према следећој формули:

$$\text{ПОС} = \frac{\sum_{i=1}^n b_i \cdot o_i}{\sum_{i=1}^n b_i}$$

где је:

b_i -број ЕСП бодова за i -ти предмет

o_i -оцена на i -том предмету.

n -укупан број положених предмета

Просечна оцена на години студија рачуна се према истом обрасцу, при чему се за n узима укупан број предмета на одговарајућој години студија.

При рачунању просечне оцене предмети који се не оцењују нумерички а имају ЕСПБ бодове не улазе у укупан број предмета па самим тим не рачуна се ни број ЕСПБ бодова који имају ови предмети.“

XVI СТРУЧНИ АКАДЕМСКИ И НАУЧНИ НАЗИВ

Члан 71.

Стручни и академски називи уређени су Законом о високом образовања и Правилником о листи стручних, академских и научних назива.

Листу звања из одговарајућих области и скраћенице стручних и академских назива утврђује Национални савет за високо образовање, на предлог Конференције универзитета.

XVII ПРАЋЕЊЕ КВАЛИТЕТА НАСТАВЕ

Члан 72.

Студент има право да се изјашњава о квалитету наставе и раду наставника и сарадника.

Евалуацију студија Факултет спроводи путем анкете или на други примерен начин.

Студентска евалуација обухвата анкетирање студената о редовности извођења наставе, радној комуникацији са наставницима, могућностима утицаја студената на структуру студијског програма, методологији извођења наставе, радном оптерећењу студената, испитима и о другим питањима од значаја за остваривање права и заштиту интереса студената.

Резултати студентске евалуације служе планирању мера за отклањање утврђених недостатака и унапређења наставе.

XVIII НАГРАЂИВАЊЕ СТУДЕНАТА

Члан 73.

Студент који постиже изузетне резултате у наставно-стручном, наставном, научном, научноистраживачком раду, на такмичењима и другим активностима, треба да буде похваљен и награђен.

Награде за постигнуте резултате додељују се у виду похвалница и пригодних поклона.

Награде додељује Савет Факултета на предлог Већа Факултета, а уручује их декан Факултета на пригодној свечаности.

XIX ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 74.

На сва питања која нису регулисана овим Правилником, примењују се одредбе Закона о високом образовању, Статута и других општих аката Универзитета у Крагујевцу и Статута Факултета.

Члан 75.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на сајту Факултета.

Члан 76.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о правилима студирања на основним и мастер академским студијама број 1961/4 од 24. 12. 2019. године и Одлука о допунама Правилника о правилима студирања на основним и мастер академским студијама - број 214 од 2.4.2021. године.

ДЕКАН

др Миле Савковић, ред.проф.